

Budapest Főváros X. kerület  
Kőbányai Önkormányzat  
Alpolgármestere

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai  
Önkormányzat Képviselő-testület ülése

MC. számú előterjesztés

2/ 41/ 14/ 2016.  
2016 FEBR 18.

Budapesti.....

külsős képviselő  
csat!

**Előterjesztés**  
**a Képviselő-testület részére**  
**„Büszkeségpontok” című pályázaton történő részvételtől**

**I. Tartalmi összefoglaló**

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány mint támogató Magyarország Kormányának az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából szervezett rendezvénysorozata keretében és az 1956-os Emlékbizottság megbízásából pályázatot hirdetett az antikommunista forradalmat és a kapcsolódó történelmi eseményeket felidéző, a hősöknek és áldozatoknak emléket állító úgynevezett „Büszkeségpontok” kialakítására. A pályázati felhívás az előterjesztés 2. mellékletét képezi.

**A pályázat célja,** hogy előmozdítsa az 1956-os forradalmat és szabadságharcot méltató, valamint a magyar antikommunista hősökre emlékező úgynevezett „Büszkeségpontok” létrehozását azzal a céllal, hogy ezek hozzájáruljanak a társadalmi emlékezet ébren tartásához, valamint a közös értékeken, a múlton és a kultúrán alapuló magyar közösségi identitás erősítéséhez.

**A pályázat benyújtására jogosultak:** önkormányzatok, civil szervezetek, alapítványok, közalapítványok, egyházak és egyházi jogi személyek, gazdasági társaságok, közművelődési intézmények, közintézmények, államigazgatási szervek.

**A pályaművek célja lehet:**

- a) meglévő emlékművek felújítása;
- b) **új emlékművek állítása,** melyek a pályázó által biztosított helyszínen és a szükséges engedélyekkel kerülnek elhelyezésre;
- c) meglévő emléktáblák renoválása, tisztítása, helyreállítása;
- d) az 1956-os forradalom és szabadságharc helyi hőseinek emléket állító új emléktáblák készítése és elhelyezése;
- e) közterületek – pl. utcák, terek, középületek – elnevezése és/vagy átnevezése kapcsán utcatáblák készítése;
- f) emlékszobák, kiállítások létrehozása, amelyeken keresztül a települések megemlékezhetnek a helyi kötődésű antikommunista hőseikről, különös tekintettel az ellenállás és az 1956-os forradalom és szabadságharc kiemelkedő alakjairól.

**A pályázatok megvalósítási időszaka:** 2016. március 1. – 2017. április 30.

**A pályázaton elnyerhető támogatás mértéke** – a pályázat tematikájától függően – 300 000 és 5 000 000 Ft közé esik (vissza nem térítendő, előfinanszírozott támogatás). **Új emlékművek állítására 5 000 000 Ft igényelhető.**

A pályázatokat a **pályázati keret erejéig folyamatosan lehet beadni,** a pályázatokat szakmai bírálóbizottság értékeli.

**A pályázat benyújtásakor az alábbi dokumentumok csatolása szükséges:**

- a) kitöltött pályázati adatlap;
- b) pénzügyi terv;
- c) **közterületek és középületek érintettsége esetén képviselő-testületi jóváhagyás** (a pályázónak a benyújtott dokumentációhoz csatolnia szükséges a pályázat jóváhagyásáról szóló testületi döntés hiteles másolatát);
- d) amennyiben releváns, az adott „Büszkeségpont” indokoltságát bemutató dokumentumok, történeti kutatómunkák;
- e) felújítandó emlékművek és emléktáblák esetében a jelenlegi helyzetet bemutató fotódokumentáció;
- f) amennyiben releváns, tulajdonosi hozzájárulás a terület, illetve az épület, építmény részben vagy egészben az adott célra történő felhasználásáról;
- g) engedélyezési tervdokumentáció (amennyiben a pályázati projekt szempontjából releváns, úgy az építési/restaurálási engedélyezési tervdokumentációt, illetve az előzetes restaurátori szakvéleményt is szükséges másolatban a pályázati anyaghoz csatolni)

A pályázat elbírálásakor fontos szempont, hogy az emlékmű és helyszíne illeszkedjen a pályázat céljaihoz, megfeleljen azoknak.

A Kőbányai Önkormányzat által felállított **1956-os Kőbányai Emlékbizottság a leendő emlékmű helyszínéül az Éles sarkot ajánlotta**, mivel a kiválasztott helyszín megalapozottan köthető az eseményhez.

A **41361 helyrajzi számú önkormányzati tulajdonú telken** belül az emlékmű pontos helyszínének meghatározása még nem történt meg. A helyszínrajz az előterjesztés 3. mellékletét képezi).

A Kőbányai Helytörténeti Gyűjtemény vezetője által megküldött szakmai anyag is alátámasztja, hogy fontos események történtek az Éles saroknál az 1956-os forradalom és szabadságharc idején. A szakmai anyag az előterjesztés 4. mellékletét képezi.

Részlet a szakmai anyagból:

*„Az 1989 óta elfogadott „ünneprend” szerint az 1956-os forradalom október 23-tól november 4-éig tartott, holott több ellenállási ponton a fegyveres harc tovább zajlott. Ilyen ellenállási pont helyszíne volt Kőbányán az Éles sarok környéke. Ennek ellenére, míg a belvárosi helyszíneket a visszaemlékezésekben gyakran emlegetik, fel sem merül, vagy csak szórványosan, hogy az Éles sarok védőiről is említést tegyenek.”*

*„Összességében az 1956-os kőbányai ellenállás során kb. 150 körüli civil vesz részt a harcokban, 4 harckocsit, 1 pszh-t lőnek ki, 30 szovjet katona veszt életét. Az ellenállás legjelentősebb és legeredményesebb ereje az Éles saroknál harcállást fogláló csoport volt.”*

A Polgármesteri Hivatal az alábbi árajánlatot kérte be a Reneszánsz Kőfaragó Zrt.-től:

1956-os emlékmű elkészítése kb. 2m x 1m x 1m nagyságban, természetes formájúra megmunkált mészkőből, vésett betűk számára kiképzett felülettel, véséssel, bronz zászló rögzítéssel, szállítással, a fogadószerkezetre történő helyezéssel.

A Reneszánsz Kőfaragó Zrt. az alábbi ajánlatot adta:

Anyagköltség + munkadíj: 1 600 000 Ft + áfa, azaz bruttó 2 032 000 Ft.

Az emlékmű alapozását a cég 248 500 + áfa, azaz bruttó 315 595 Ft összegre kalkulálta, de mivel nem állnak rendelkezésre pontos tervek, ezért az ár irányárnak tekinthető.

A pályázati felhívásból nem derül ki, hogy az emlékmű környezetének rendbetételét támogatják-e, az ezzel kapcsolatos megkeresésre nem érkezett válasz. A Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési Osztályának költségvetési sorain betervezésre került összeg biztosíthatja a fedezetet az emlékmű környezetrendezésére, amennyiben a pályázatból ezt nem támogatják.

## **II. Hatásvizsgálat**

A szakmai anyag alapján indokolt, hogy Kőbányán az Éles saroknál „Büszkeségpont” idézze fel a szabadságharc helyszíni eseményeit, a hősöknek és az áldozatoknak is emléket állítva. Indokolt azért is, mert a kőbányai csoport az egyike volt azon kevés ellenálló csoportnak, amely november 4-e után is ellent tudott állni a szovjet fölénynek.

Az elkészült „Büszkeségpont” méltó emléket állít az 1956-os forradalomnak, ahol a helyi megemlékezésekre is sor kerülhet, hozzájárulva ezzel a társadalmi emlékezet ébren tartásához.

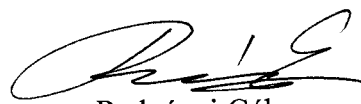
## **III. A végrehajtás feltételei**

A pályázat vissza nem térítendő, előfinanszírozott támogatást nyújt. A döntést követően a pályázat benyújtásra kerülhet.

## **IV. Döntési javaslat**

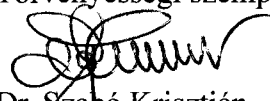
Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, 2016. február „17.”



Radványi Gábor

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:



Dr. Szabó Krisztián  
jegyző

**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének**

**.../2016. (II. 18.) határozata**

**a „Büszkeségpontok” című pályázaton történő részvételről**

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete pályázatot nyújt be a **„Büszkeségpontok”** című pályázati felhívásra, amelynek keretében az 1956-os forradalmat és szabadságharcot méltató emlékmű kerül kialakításra a kőbányai Éles saroknál (helyrajzi szám: 41361) található önkormányzati tulajdonú telken, és felkéri a polgármestert, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket és nyilatkozatokat.

Határidő: azonnal

Feladatkörében érintett: a Városüzemeltetési Osztály vezetője



## **PÁLYÁZATI FELHÍVÁS ÉS ÚTMUTATÓ**

---

**Az 1956-os Emlékbizottság megbízásából a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány által kiírt**

**KKETTKK – 56P – 02 jelű „Büszkeségpontok” pályázathoz**

**Téma:**

**Az 1956-os forradalmat és szabadságharcot valamint a kapcsolódó történelmi eseményeket felidéző, a hősöknek és az áldozatoknak emléket állító úgynevezett „Büszkeségpontok” létrehozására.**

Budapest, 2016

## PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az 1956-os forradalmat és szabadságharcot valamint a kapcsolódó történelmi eseményeket felidéző, a hősöknek és az áldozatoknak emléket állító úgynevezett „Büszkeségpontok” létrehozására

Pályázat kódja: KKETTKK-56P-02

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány (továbbiakban: a Közalapítvány) mint támogató Magyarország Kormányának az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából szervezett rendezvénysorozata keretében és az 1956-os Emlékbizottság (továbbiakban: az Emlékbizottság) megbízásából pályázatot hirdet az antikommunista forradalmat és a kapcsolódó történelmi eseményeket felidéző, a hősöknek és áldozatoknak emléket állító úgynevezett „**Büszkeségpontok**” kialakítására.

### 1. A pályázat célja

A pályázat célja, hogy előmozdítsa az 1956-os forradalmat és szabadságharcot méltató, valamint a magyar antikommunista hősökre emlékező úgynevezett „Büszkeségpontok” létrehozását azzal a céllal, hogy ezek hozzájáruljanak a társadalmi emlékezet ébren tartásához, valamint a közös értékeken, múlton és kultúrán alapuló magyar közösségi identitás erősítéséhez.

### 2. Pályázat benyújtására jogosultak

A pályázat keretében megyei, megyei jogú városi, városi, települési önkormányzatok, civil szervezetek, alapítványok, közalapítványok, egyházak és egyházi jogi személyek, gazdasági társaságok, közművelődési intézmények, egyéb közintézmények, államigazgatási szervek pályázhatnak.

Pályázat benyújtására nem jogosultak azon szervezetek:

- amelyeknek lejárt köztartozása van;
- amelyek végelszámolás, kényszer végelszámolás, egyszerűsített törlés vagy csődeljárás alatt állnak, adósságrendezési eljárás alatt állnak, illetve amelyek ellen felszámolási eljárás van folyamatban.
- amelyeknek nem rendezettek a munkaügyi kapcsolatai

### **3. Támogatható tevékenységek**

Jelen pályázati kiírás keretében támogatható minden olyan **„Büszkeségpontot” létrehozó tevékenység**, amely a pályázat tematikus horizontját érintve kapcsolódik annak céljaihoz:

- meglévő emlékművek felújítása;
- új emlékművek állítása, melyeket a pályázó által biztosított helyszínen és a szükséges engedélyekkel kerülnek elhelyezésre;
- meglévő emléktáblák renoválása, tisztítása, helyreállítása;
- az 1956-os forradalom és szabadságharc helyi hőseinek emléket állító új emléktáblák készítése és elhelyezése;
- közterületek – pl. utcák, terek, középületek – elnevezése és/vagy átnevezése kapcsán utcatáblák készítésére;
- emlékszobák, kiállítások létrehozása, amelyeken keresztül a települések megemlékezhetnek a helyi kötődésű antikommunista hőseikről, különös tekintettel az ellenállás és az 1956-os forradalom és szabadságharc kiemelkedő alakjairól

### **4. Támogatási időszak**

A pályázati kiírás keretében támogatott projektek támogatási és megvalósítási időszaka: **2016. március 1. – 2017. április 30.**

### **5. Az elnyerhető támogatás mértéke**

Az úgynevezett „Büszkeségpontok” kialakítására elnyerhető támogatás összege:

- meglévő emlékművek felújítására: **2.500.000,- Forint**;
- új emlékművek állítása: **5.000.000,- Forint**;
- meglévő emléktábla felújítására: **300.000,- Forint**;
- új emléktábla elhelyezésére: **500.000,- Forint**;
- közterületek és középületek el- vagy átnevezésekor új utcatáblák készítésére: **300.000,- Forint**;
- emlékszobák és kiállítások kialakítására: **5.000.000,- Forint**

**FIGYELEM!** A fent megjelölt pályázati értékhatár feletti támogatást csak „kiemelté” nyilvánított pályázatok kaphatnak. Az Emlékbizottság saját hatáskörben dönt arról, hogy egy pályázat megkapja a „kiemelt” pályázati megjelölést, továbbá, hogy a kiemelt pályázat mekkora támogatási összeget vehet igénybe.

A támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás, **előfinanszírozás** formájában.

## **6. Beadható pályázatok száma**

Jelen pályázati felhívásra egy pályázó egy pályázatot nyújthat be.

## **7. A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje**

A pályázati dokumentációt postai úton vagy személyesen kell benyújtani a pályázati Közalapítvány alábbi címére:

**Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány  
1956-os Pályázati Iroda**

**1122 Budapest, Határőr út 35.**

### **Beadási határidő: Folyamatos (a pályázati keret erejéig)**

FIGYELEM! A pályázati keret kimerüléséről a Közalapítvány az emlékév hivatalos honlapján, a [www.magyarforradalom1956.hu](http://www.magyarforradalom1956.hu) ad tájékoztatást. Azok a pályázatok, melyek a fenti határidőt követő postai bélyegző dátummal kerülnek benyújtásra, nem minősülnek benyújtott pályázatnak, és a pályázati lebonyolító által ellenőrzés alá sem kerülnek.

## **8. Benyújtandó dokumentumok**

A pályázat benyújtásakor az alábbi dokumentumok csatolása szükséges:

- kitöltött pályázati adatlap;
- pénzügyi terv;
- közterületek és középületek érintettsége esetén képviselőtestületi jóváhagyás (a pályázónak a benyújtott dokumentációhoz csatolnia szükséges a pályázat jóváhagyásáról szóló testületi döntés hiteles másolatát);
- amennyiben releváns, az adott „Büszkeségpont” indoklását bemutató dokumentumok, történeti kutatómunkák;
- felújítandó emlékművek és emléktáblák esetében a jelenlegi helyzetet bemutató fotódokumentáció;
- amennyiben releváns tulajdonosi hozzájárulás a terület, illetve az épület, építmény részben vagy egészben az adott célra történő felhasználásáról;
- engedélyezési tervdokumentáció (amennyiben a pályázati projekt szempontjából releváns, úgy az építési/restaurálási engedélyezési tervdokumentációt illetve előzetes restaurátori szakvéleményt is szükséges másolatban a pályázati anyaghoz csatolni)

A pályázónak a fenti dokumentációkat CD-n vagy más elektronikus fizikai adathordozón (pendrive-on vagy adat-kártyán) is be kell nyújtania a pályázatában.



## **9. A pályázat formai vizsgálata**

A beérkező pályázatok formai ellenőrzését a Közalapítvány végzi. A benyújtott pályázat érvényes, amennyiben:

- a jelen pályázati kiírás szerinti szervezet pályázott;
- a pályázó jelen pályázattal egy időben nem nyújtott be ugyanebben a konstrukcióban pályázatot;
- a támogatási igényt benyújtó személy jogosult a szervezet képviselőjére, a pályázati adatlap és a hatályos okirat adatai megegyeznek;
- a támogatási igény benyújtója nem tartozik a Közalapítvány elnökének és tagjainak, a kuratórium tagjainak, valamint ezek közeli hozzátartozóinak érdekeltségi körébe;
- a pályázó a támogatási szerződést megismerte, az abban foglaltakkal egyetért;
- a támogatást igénylő határidőben nyújtotta be a pályázatát;
- a támogatási igény benyújtója a pályázati adatlapot hiánytalanul kitöltötte

Formai szempontból érvényes az a pályázat, mely a formai szempontok mindegyikének maradéktalanul megfelel. Amennyiben a Közalapítvány a pályázat érvényességi ellenőrzése során megállapítja, hogy a pályázat nem felel meg a pályázati felhívásban és az adatlapban foglalt feltételeknek, a pályázót egy alkalommal, elektronikus értesítésben hiánypótlásra hívja fel legfeljebb 8 munkanapos hiánypótlási határidő megjelölésével. Amennyiben a hiánypótlás nem, vagy újból hiányosan érkezik meg a megadott határidőben, a Közalapítvány a támogatási igényt érvénytelenné nyilvánítja és elutasítja.

## **10. A pályázat tartalmi bírálata**

A pályázatok szakmai bírálatát a Közalapítvány által megbízott szakmai bíráló bizottság végzi el. A bíráló bizottság a pályázatokat tételesen megvizsgálja, tartalmilag értékeli és pontozza, majd rangsort állít fel pontszám szerinti csökkenő sorrendben. Az azonos pontszámú pályázatok esetén a rangsort a pályázat benyújtásának ideje alapján kell megállapítani (az előbb benyújtott pályázat a rangsorban előbbre kerül).

A tartalmi elbírálás szempontjai:

| Értékelési szempont                                         | Maximális Pontszám |
|-------------------------------------------------------------|--------------------|
| A pályázat illeszkedése, megfeleltetése                     | 10                 |
| A tervezett megvalósítás hatékonysága, feltételei, minősége | 10                 |
| A költségvetés alátámasztottsága, a vállalt önrész mértéke  | 10                 |
| A pályázat fenntarthatósága, stabilitása                    | 10                 |

Fentiek alapján, a rendelkezésre álló keretösszeget is figyelembe véve, a bíráló bizottság az alábbi döntéseket hozhatja:

- **a pályázat támogatása;**
- **a pályázat támogatása csökkentett összeggel;**
- **a pályázat elutasítása**

#### **11. A támogatási szerződés megkötése**

A támogatói döntés meghozatalát követően a Közalapítvány elektronikusan értesíti a pályázó szervezetet annak eredményéről, ezzel egy időben tájékoztatja a pályázót a támogatási szerződés megkötéséhez szükséges dokumentumok letöltési helyéről. A kedvezményezettel a szerződéskötéshez szükséges valamennyi feltétel határidőben való teljesülése esetén a Közalapítvány köti meg a támogatási szerződést.

A szerződés megkötéséhez szükséges dokumentumok:

- Alapító okirat/Társasági szerződés;
- Banki aláírás bejelentő katon és képviselőre jogosultságot igazoló dokumentum, vagy aláírási címpéldány (eredeti);
- 30 napnál nem régebbi együttes nemleges adóigazolás vagy NAV köztartozásmentes adatbázis nyomtatvány (nullás) (eredeti);
- 30 napnál nem régebbi cégkivonat, önkormányzatok esetében államkincstári törzskönyvi kivonat;
- Nyilatkozat támogatási döntéshez (eredeti);
- Nyilatkozat bankszámlákról (eredeti);
- Felhatalmazó levél azonnali beszédési megbízásra (eredeti);
- A pályázatra vonatkozó költségvetés;
- Nyilatkozat a saját forrás rendelkezésre állásáról (önrész esetén);
- Helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások esetén a pályázó nevében tett nyilatkozaton felül képviselő-testületi és/vagy társulási tanácsi határozat, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt, a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó meghatalmazása alapján a polgármester nyilatkozata szükséges (önrész esetén)

A fenti dokumentumok visszaküldésére az elektronikus értesítést követő 8 munkanap áll rendelkezésre. A Közalapítvány a beérkezett dokumentációt megvizsgálja. Amennyiben a szerződéskötéshez szükséges dokumentumok valamelyike nem áll rendelkezésre vagy hiányos, a kedvezményezettet egy alkalommal, 8 munkanapos határidővel hiánypótlásra szólítja fel. Amennyiben a kedvezményezett a hiánypótlást nem, vagy késedelmesen teljesíti, a Közalapítvány tájékoztatja a kedvezményezettet, hogy a szerződéskötés meghiúsul és a támogatási döntés hatályát veszti. A döntés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

## **12. Nyilvánosság**

A támogatásban részesült pályázóknak kötelezően fel kell tüntetniük, hogy a pályázatban megjelölt tevékenységet az „**1956-os Emlékbizottság**” támogatja és az „**A magyar szabadság éve**” elnevezésű programsorozat keretében valósul meg. A nyilvánosság biztosíthatóságának módjai

- a szervezet székhelyén/működési helyén kihelyezett tájékoztató felirat;
- a pályázó saját honlapján, vagy más módon elérhető internetes felületén;
- a pályázatból megvalósított „Büszkeségponthoz” kapcsolódó esemény megvalósítása esetén az esemény hivatalos irataiban történő feltüntetés (meghívó, jelenléti ív, sajtóközlemény), valamint az emléktábla/emlékmű/ emlékszoba/kiállítás helyszínén tájékoztató felirat;
- a pályázat keretében megvalósított úgynevezett „Büszkeségponthoz” kapcsolódó kiadványokban a támogató feltüntetése

## **13. A pályázati csomag dokumentumai**

Jelen pályázati csomag az alábbi dokumentumokból áll:

- pályázati kiírás és útmutató;
- pénzügyi útmutató;
- pályázati adatlap;
- adatlap támogatási szerződéshez + mellékletei;
- támogatási szerződéstervezet
- elszámolási útmutató

E dokumentumok egységes és megbonthatatlan egészet alkotnak, így a bennük megfogalmazottak összessége határozza meg jelen pályázat részletes előírásait, keretrendszerét, feltételeit és szabályait.

## **14. További információk**

Az aktuális pályázati kiírás és útmutató a „[www.magyarforradalom1956.hu](http://www.magyarforradalom1956.hu)” honlapról tölthető le. Pályázattal kapcsolatos további információkat a honlapon feltüntetett ügyfélszolgálati elérhetőségeken kaphat.

### **Verbai Lajos: Az Éles sarok szerepe az 56-os forradalomban**

Az 1989 óta elfogadott „ünneprend” szerint az 1956-os forradalom október 23-tól november 4-éig tartott, holott több ellenállási ponton a fegyveres harc tovább zajlott. Ilyen ellenállási pont helyszíne volt Kőbányán az Éles sarok környéke. Ennek ellenére, míg a belvárosi helyszíneket a visszaemlékezésekben gyakran emlegetik, fel sem merül, vagy csak szórványosan, hogy az Éles sarok védőiről is említést tegyenek.

1956. november 1-jén Nagy Imre miniszterelnök deklarálta Magyarország semlegességét és a Varsói Szerződésből való kilépését. November 2-3-án, a szovjet manőverek hírére, magyar katonai egységek tüzelőállásokat foglaltak el a külvárosban és a peremkerületekben, így Kőbányán is.

(Horváth Miklós: 1956 - Katonai kronológia. Magyar Honvédség Oktatási és Anyagellátó Központ, 1993. 53. old.)

1956. november 3-án a Magyar Néphadsereg 2960 légvédelmi ezred 16 katonája - felsőbb parancsra - a főváros védelmére tüzelőállásokat foglalt el Kőbányán. A Csajkovszkij parkban lévő katonák civileknek engedik át a náluk lévő 6 üteget. Silye Sámuel vezetésével néhány katona marad. Irányításával az ütegek közül hármat a Zalka Máté téren, kettőt a Jászberényi úton a Sörgyárnál állítanak fel, később ezeket visszavonják az Éles sarokhoz. Itt az ellenállók november 4-én öt célzott lövéssel több harckocsit megsemmisítettek. (A lövegeket kezelő honvédek: Zabos Ádám, Zoványi József, Fábíán György)

Részlet Silye Sámuel későbbi vallomásából:

(Közzétette: Eörsi László Budapest Főváros Levéltára honlapján megjelent Budapest ostroma 1956. c. tanulmányában)

„ November 4-én, szürkületkor, a Jászberényi út felől négy harckocsi közeledett, és tőlünk 100 m-re megállt. A civilek parancsnokának utasítására a kezelők elfoglalták helyüket. Előzőleg már megbeszéltük, hogy a civilek parancsnokának tűzparancsát a civilek felé én fogom továbbítani. Továbbiakban parancs nem lesz, hanem automatikusan folytatják a tüzelést. Mikor a 4 harckocsi megállt, a civilek parancsnokának tűzparancsára, mielőtt én azt megismételhettem volna, a kettes kezelő, Zabos Ádám tüzet nyitott a harckocsikra. [...] A löveg második lövésénél az egyik harckocsi irányából tüzet láttam felcsapódni [...], ezután a harckocsik is több lövést adtak le irányunkba. Zoványi [József], Zabos és Fábíán [György] honvédek a tüzelést folytat- ták. Kb. 5 lövés lett leadva, a harmadik-negyedik lövésünkre megint tűzlobbanást vettem észre a harckocsik irányában. A tűzharc befejeztével két harckocsi maradt ott égve, a kezelők mondták, hogy a harmadikat is eltalálták.”

„Részlet Zabos Ádám későbbi vallomásából:

(Közzétette: Eörsi László Budapest Főváros Levéltára honlapján megjelent Budapest ostroma 1956. c. tanulmányában)

[...] November 5-én, hajnali két óra körül a Maglódi út felől egy újabb szovjet harckocsi jött. Ekkor már nem Silye tizedes, hanem a civilek parancsnoka adott tűzparancsot. [...] Az erősen ködös idő miatt nem találtuk el. [...] 6-án reggel [...] láttuk, hogy a Finommechanikai

Gyár környékén szovjet tábori tüzérség foglal tüzelőállást [...] egy harckocsi, amelyik kilőtte a lövegemet, visszafordult. [...] 7-én de. egy helikopterre, majd egy lökhárító vadászgépre is lőttünk, de nem találtuk el...

Tehát, november 6-án a rendelkezésükre álló fegyvereket repülőgépek ellen is felhasználták. 7-étől a szovjetek mind nagyobb erővel vonultak fel, 8-án megtámadták a felkelők amúgy is fogyatkozó ütegállását, és szétlőtték a légvédelmi ágyúikat. Ezt követően átfogó támadással szétszórták a fegyveres ellenállókat.

A nyomozás 1959 nyarán ér abba a stádiumba, hogy június. 6-án sor kerül Silye Sámuel letartóztatására. Szeptember 21-én első fokon szervezkedésben való részvétel és gyilkosság vádjával halálra ítéli Silye Sámuel a Budapesti Katonai Bíróság Kiss István Gábor hadbíró őrnagy vezette tanácsa. A másodfokon eljáró Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiumának Sömjén György hadbíró őrnagy vezette külön tanácsa november 18-án jogerőre emeli Silye Sámuel halálos ítéletét. (Zabos Ádámot első fokon halálra ítélték, amit később életfogytiglanra változtattak) Silye Sámuel 1959. november 21-én végzik ki

Összességében az 1956-os kőbányai ellenállás során kb. 150 körüli civil vesz részt a harcokban, 4 harckocsit, 1 psz-h-t lőnek ki, 30 szovjet katona veszti életét. Az ellenállás legjelentősebb és legeredményesebb ereje az Éles saroknál harcállást foglaló csoport volt.

Indokoltnak tartjuk, hogy Kőbányán az Éles saroknál „Büszkeségpont” idézze fel a szabadságharc helyszíni eseményeit, a hősöknek és áldozatoknak is emléket állítva. Indokoltnak tartjuk azért is, mert ismereteink szerint a kőbányai csoport az egyike volt azon kevés ellenálló csoportnak mely november 4-e után is ellent tudott állni a szovjet fölénynek.

Dokumentumok, kutatómunkák:

A forradalom dokumentumai. Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár gyűjteményében:

A kőbányai Éles sarok 1956. november 8-án. Fotó.

Készítette: Nagy József. Azonosítási szám: 056130

Fegyveresek a kőbányai Éles sarkon 1956. november 8. Fotó.

Készítette: Nagy József. Azonosítási szám: 056131

Romos ház a kőbányai Éles saroknál. 1956. november 8. Fotó.

Készítette: Nagy József. Azonosítási szám: 056132

A kőbányai Éles sarok 1956. november 8-án. Fotó.

Készítette: Nagy József. Azonosítási szám: 056134

Romos ház a kőbányai Éles saroknál. 1956. november 8. Fotó.

Készítette: Nagy József. Azonosítási szám: 056135

Limes - Tudományos szemle, 19. évfolyam (Tatabánya, 2006) 2006 / 3. szám • Bevezetés •  
Eörsi László: A szovjet birodalom megingatása 11. p.

Szakolczai Attila Az 1956-os forradalom és szabadságharc története. Digitális  
történelemkönyv, 1956-os Intézet, 1997., 4. lecke  
Orbán Éva: Üzenet a barikádokról 2. Kráter Budapest 1996. 21. p. 27.p.

História 155. 2006 / 8-9. szám • HORVÁTH MIKLÓS: A magyar haderő az 1956-os  
forradalomban (folytatás) 59. p

Horváth Miklós: 1956 – Katonai Kronológia Magyar Honvédség Oktatási és Anyagellátó  
Központ 1993. 53. p.

Bírósági iratok Silye Sámuel és tsi. HL 073/59. és TH V.-150381

Silye Sámuel vallomásáról készült jegyzőkönyv 1959. VIII. 24. HL 0121/59.

Zabos Ádám vallomásáról készült jegyzőkönyv 1959. VIII. 24. HL 0121/59.

